

**Briuselis, 2024 m. gruodžio 16 d.
(OR. en)**

16902/24

**DEVGEN 207
FIN 1129
COAFR 444
MAMA 253
ACP 135
RELEX 1605
MIGR 463
NDICI 27**

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
data:	2024 m. gruodžio 16 d.
kam:	Delegacijoms

Ankstesnio dokumento Nr.:	16344/24
------------------------------	----------

Dalykas:	Europos Audito Rūmų specialioji ataskaita Nr. 17/2024 „ES pagalbos Afrikai patikos fondas. Nors taikyti nauji metodai, parama ir toliau teikiama netiksliai“ – Tarybos išvados (2024 m. gruodžio 16 d.)
----------	--

Delegacijoms priede pateikiamos Tarybos išvados dėl Europos Audito Rūmų specialiosios ataskaitos Nr. 17/2024 „ES pagalbos Afrikai patikos fondas. Nors taikyti nauji metodai, parama ir toliau teikiama netiksliai“, kurias Taryba patvirtino 2024 m. gruodžio 16 d. įvykusiame 4070-ame posėdyje.

Tarybos išvados dėl Europos Audito Rūmų specialiosios ataskaitos Nr. 17/2024 „ES pagalbos Afrikai patikos fondas. Nors taikyti nauji metodai, parama ir toliau teikiama netikslingai“

1. Pripažindama migracijos ir vystymosi sąsajas, 2015 m. ES sukūrė Europos Sąjungos skubiosios pagalbos patikos fondą stabilumui didinti ir pagrindinėms neteisėtos migracijos ir asmenų persikėlimo Afrikoje priežastims šalinti – išorės pagalbos priemone, kuria skatinamas stabilumas, padedama šalims partnerėms veiksmingiau valdyti migraciją ir priverstinį gyventojų persikėlimą siekiant darnaus vystymosi ir daugiausia dėmesio skiriama neteisėtos migracijos, neteisėto migrantų gabenimo ir prekybos žmonėmis prevencijai ir kovai su šia veikla. Po išankstinio pirmojo audito (specialioji ataskaita Nr. 32/2018) Audito Rūmai atliko antrąjį auditą, kuriame įvertino, ar: 1) Komisija įgyvendino keturias 2018 m. ataskaitoje pateiktas rekomendacijas; 2) Komisija, teikdama paramą, tinkamai atsižvelgė į žmogaus teises; 3) ES patikos fondo Afrikai rezultatai buvo veiksmingai stebimi, ar apie juos buvo teikiamos tikslios ataskaitos ir ar jie buvo tvarūs.
2. Taryba palankiai vertina Europos Audito Rūmų specialiąją ataskaitą Nr. 17/2024 dėl ES skubiosios pagalbos patikos fondo stabilumui didinti ir pagrindinėms neteisėtos migracijos ir asmenų persikėlimo Afrikoje priežastims šalinti (toliau – ES patikos fondas Afrikai), kurioje nagrinėjama, ar ES patikos fondas daugiausia dėmesio skyrė tam, kad būtų pasiekti jo tikslai pašalinti pagrindines nestabilumo, neteisėtos migracijos ir priverstinio gyventojų persikėlimo Afrikoje priežastis, tinkamai atsižvelgiant į žmogaus teises. Taryba atkreipia deramą dėmesį į joje pateiktas išvadas ir rekomendacijas. Be to, Taryba atkreipia dėmesį į išsamius Komisijos atsakymus, pridėtus prie specialiosios ataskaitos, ir palankiai vertina tai, kad Komisija pritarė visoms ataskaitoje pateiktoms rekomendacijoms.

3. Taryba primena, kad ES patikos fondas Afrikai buvo sukurtas siekiant didinti stabilumą ir prisidėti prie geresnio migracijos valdymo, taip pat remti bendro migracijos valdymo tobulinimą šalinant pagrindines destabilizavimo, priverstinio gyventojų persikėlimo ir neteisėtos migracijos priežastis, visų pirma didinant atsparumą, skatinant ekonomines ir lygias galimybes, saugumą bei vystymąsi ir pažabojant žmogaus teisių pažeidimus. ES patikos fondas Afrikai, įsteigtas 2015 m. lapkričio mėn. Valetos aukščiausiojo lygio susitikime migracijos klausimais, teikia paramą 27 šalims šiuose trijuose regionuose: Sahelio ir Čado ežero, Somalio pusiasalio ir Šiaurės Afrikos.
4. Taryba palankiai vertina dedamas pastangas užkirsti kelią neteisėtai migracijai, be kita ko, pasitelkiant visapusiškas strategines partnerystes palaikant dialogą su kilmės ir tranzito šalimis Afrikoje. Nors vystomuoju bendradarbiavimu jau prisidedama prie pagrindinių migracijos priežasčių šalinimo, Taryba su susirūpinimu atkreipia dėmesį į Audito Rūmų išvadą, kad ES patikos fondo Afrikai parama ir toliau buvo nepakankamai tikslinga, nes vystymosi, humanitarinių ir saugumo veiksmų, kuriais tenkinami konkretūs poreikiai, įvairovė yra per didelė; Audito Rūmai taip pat padarė išvadą, kad teikiama parama ne visada visiškai atitiko vietos aplinkybes.
5. Be to, Taryba pripažįsta, kad nors ES patikos fondas Afrikai sudarė sąlygas greičiau priimti finansavimo sprendimus, sutarčių sudarymo laikotarpis buvo ilgesnis, bet vis dar pagrįstas. Tačiau buvo trūkumų, susijusių su praneštų rezultatų tikslumu ir tvarumu, taip pat nebuvo visapusiškai atsižvelgta į riziką žmogaus teisėms.
6. Taryba palankiai vertina Audito Rūmų išvadą, kad ES patikos fondas Afrikai parengė naują metodą, kaip rinkti informaciją apie pagrindines nestabilumo, neteisėtos migracijos ir priverstinio gyventojų persikėlimo priežastis. Apskritai Audito Rūmai nustatė, kad ES patikos fondo projektų ataskaitose nurodyta, jog pasiekta didelė dalis planuotų rezultatų ir iš dalies įgyvendinti projektų tikslai, nepaisant nepastovių ir nestabilių aplinkybių, kuriomis tie projektai vykdomi.

7. Europos Audito Rūmų specialiojoje ataskaitoje pateikiama svarbių pastabų dėl ES patikos fondo Afrikai privalumų ir trūkumų, taip pat vertingų rekomendacijų ne tik dėl būsimų priemonių ir procesų, bet ir dėl šiuo metu galiojančių priemonių, pavyzdžiui, Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonės „Globali Europa“ (KVTBP „Globali Europa“). Šiuo tikslu Komisija turėtų: geriau nustatyti prioritetus; atsižvelgti į įgytą patirtį; užtikrinti prasmingą geriausios praktikos palyginimą; stiprinti gebėjimus nustatyti riziką žmogaus teisėms, imtis tolesnių su ja susijusių veiksmų ir ją mažinti; didinti informacijos apie pasiektą pažangą tikslumą. Taryba ragina Komisiją atsižvelgti į visas šias rekomendacijas vykdant būsimą programavimą.
8. Atsižvelgdama į Europos Audito Rūmų rekomendacijas, Taryba ragina Komisiją parengti tvarius metodus siekiant didesnio vystymosi ir migracijos politikos suderinamumo, be kita ko, tvariai šalinant pagrindines neteisėtos migracijos priežastis. Parama turėtų būti teikiama techniniam ir profesiniam rengimui bei mokymui, ypatingą dėmesį skiriant moterų, kaip pokyčių varomosios jėgos siekiant darnaus vystymosi, įgalėjimui. Europos Sąjunga toliau abipusiškai naudingų būdu bendradarbiaus su kilmės ir tranzito šalimis kurdamas visapusiškas partnerystes. Šiose partnerystėse daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama, be kita ko, migrantų, pabėgėlių ir priimančiųjų bendruomenių kilmės regionuose rėmimui, visapusiškai laikantis tarptautinės žmogaus teisių teisės. Siekiant užtikrinti teisėtą ir tvarkingą migraciją atsižvelgiant į nacionalinę kompetenciją, labai svarbūs yra saugūs ir teisėti atvykimo būdai.

1 rekomendacija. Atrenkant geografines vietas ir paramos gavėjus labiau remtis įrodymais

9. Taryba pripažįsta iššūkius, su kuriais ES patikos fondas Afrikai susidūrė rengdamas naująjį metodą, kaip rinkti informaciją apie pagrindines nestabilumo, neteisėtos migracijos ir gyventojų persikėlimo priežastis, kaip nustatyti riziką žmogaus teisėms nestabilioje aplinkoje ir teikti ataskaitas dėl bendros savo veiksmų pažangos. Tuo pat metu Taryba yra tvirtai įsitikinusi, kad būtina patikima rodiklių sistema siekiant nustatyti prioritetus ir poreikius, atitinkamus paramos gavėjus ir geografines vietas, kartu atsižvelgiant į šalių partnerių prioritetus ir Tarybos pateiktas strategines gaires. Taryba palankiai vertina tai, kad Komisija pritarė atitinkamoms Audito Rūmų rekomendacijoms ir kad ji atitinkamų tarnybų, įskaitant ES delegacijas, darbuotojams siūlomą su migracija susijusį mokymą pagerins dar programavimo ir rengimo etape.
10. Taryba ragina Komisiją stiprinti migracijos klausimams skirtą finansavimo tikslingumą, taikant aiškius kriterijus ir tikslus rodiklius, kad būtų užtikrintas tinkamas ir veiksmingas finansavimo, skirtas konkrečiai nustatytiems migracijos iššūkiams įveikti, paskirstymas, remiantis įrodymais.
11. Primindama tarpvalstybinį migracijos aspektą, Taryba ragina taikyti integruotus metodus migracijos maršrutuose ir visais lygmenimis stiprinti bendradarbiavimą su kilmės, tranzito ir kelionės tikslo šalimis, pasitelkiant abipusiškai naudingas visapusiškas partnerystes.
12. Taryba ragina Komisiją užtikrinti vystymosi ir migracijos politikos suderinamumą. Taryba primena Reglamente dėl KVTBP „Globali Europa“ numatytą lankstų skatinamąjį požiūrį ir ragina Komisiją visapusiškai pasinaudoti suteiktu lankstumu ir vesti išsamius dialogus migracijos klausimais su trečiosiomis valstybėmis.

2 rekomendacija. ES patikos fondo dokumentus įtraukti į centrinę saugyklą, kad jais būtų galima remtis nustatant būsimus veiksmus, ir išplėsti veiksmų dokumentų skirsnį, skirtą įgytai patirčiai

13. Taryba ragina Komisiją pasinaudoti patirtimi, įgyta vykdant ES patikos fondo projektus, kad ją būtų galima taikyti vykdant dabartinius ir būsimus ES finansuojamus veiksmus migracijos ir vystymosi srityje, ir ją atspindėti veiksmų dokumentų skirsnyje, skirtame įgytai patirčiai, laikantis Europos Audito Rūmų rekomendacijų.
14. Taryba ragina Komisiją pasinaudoti moksliniais tyrimais ir įrodymais grindžiamomis ataskaitomis, visų pirma migracijos klausimais, kad būtų galima tikslingiau sutelkti dėmesį į būsimus veiksmus.

3 rekomendacija. Geriau atpažinti riziką žmogaus teisėms ir imtis jos mažinimo veiksmų

15. Taryba su susirūpinimu atkreipia dėmesį į Audito Rūmų išvadą, kad, nepaisant naujoviško metodo žmogaus teisėms kylančiais rizikais esant sudėtingoms aplinkybėms nustatyti, galimos rizikos žmogaus teisėms vertinimas nebuvo išsamus ir nebuvo nustatyta oficiali procedūra, pagal kurią būtų galima sistemingai imtis tolesnių veiksmų dėl įtarimų dėl žmogaus teisių pažeidimų ES patikos fondo projektų kontekste.
16. Taryba pabrėžia žalos nedarymo principo svarbą ir pritaria tam, kad reikia stiprinti būsimus vystymosi srities veiksmus. Taryba ragina Komisiją stiprinti ir oficialiai dokumentuoti teikiamas ataskaitas, stebėsenos ir tinkamų tolesnių veiksmų, susijusių su įtarimais dėl žmogaus teisių pažeidimų ES finansuojamų projektų kontekste, rezultatus, taip pat taikyti šį procesą vykdomiems ir būsimiems ES finansuojamiems veiksams migracijos srityje. Ji ragina Komisiją toliau plėtoti šias pastangas ir parengti patikimą tolesnių susijusių veiksmų procedūrą.

4 rekomendacija. Didinti informacijos apie pasiektą pažangą tikslumą

17. Taryba pabrėžia, jog svarbu, kad atitinkami Komisijos generaliniai direktoratai ir tarnybos taikytų suderintą metodiką, taip pat kad būtų teikiamos tikslios projektų įgyvendinimo ataskaitos, kartu pripažindama saugumo ir prieigos problemas, kurios gali trukdyti stebėsenos vietoje procesams.

18. Taryba taip pat pabrėžia, kad svarbu teikti tikslias OPV ataskaitas, ir ragina Komisiją atlikti ES patikos fondo projektų atitikimo OPV taisyklėms peržiūrą, kuo greičiau nustatyti tuos projektus, kurie galėjo būti neteisingai įvertinti kaip visiškai atitinkantys OPV taisykles, ir prireikus pataisyti EBPO DAC teikiamas ataskaitas.
 19. Taryba pritaria Audito Rūmų rekomendacijai dėl poreikio užtikrinti geresnį įgyvendinančiųjų partnerių ir Komisijos dalijimąsi informacija, taip pat gerinti bendrų rodiklių ir su jų įgyvendinimu susijusių duomenų teikimo kokybę. Taryba ragina Komisiją užtikrinti, kad būtų pateikta daugiau informacijos apie pagrindinius duomenis, kuriuos rodiklių tikslu naudoja projektų vykdytojai, laikantis taikytinos teisinės sistemos ir sutartinių nuostatų. Taryba pabrėžia, kad duomenys šiame kontekste valstybėms narėms turėtų būti teikiami nuolat, o konkreti informacija – iškart gavus jų prašymą pagal taikytinas taisykles ir reglamentus.
-